

Aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Staats- en
bestuursrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
25 april 2024

Ons kenmerk
5501209

nota

Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 in verband met
aanscherping van het openbare ordebeleid

1 Aanleiding

De vaste commissie voor Justitie en Veiligheid heeft op 22 maart 2024 verslag uitgebracht bij het wetsvoorstel Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 in verband met de aanscherping van het openbare ordebeleid. De nota naar aanleiding van het verslag is gereed.

Zoals bekend wordt met dit wetsvoorstel beoogd te voorkomen dat in Nederland geboren of opgegroeide vreemdelingen enkel vanwege zeer zware drugsdelicten een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd kan worden onthouden.

2 Geadviseerd besluit

Het ondertekenen en indienen van de nota naar aanleiding van het verslag (bijlage 1) en de daarbij behorende aanbiedingsbrief (bijlage 2) bij de Eerste Kamer.

3 Kernpunten

De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA, D66, JA21 en Volt hebben een aantal vragen aan de regering. De gestelde vragen zijn grotendeels in lijn met de vragen zoals deze ook door leden van de Eerste Kamer zijn gesteld.

4 Toelichting

4.1 Hoofdpijnen wetsvoorstel

In de vragen van de fracties komt een aantal thema's in het bijzonder aan de orde.

Doelmatigheid en noodzaak

De noodzaak moet vooral gevonden worden in het wegnemen van de onevenwichtigheid in het huidige systeem en de noodzaak om ook aan andere zeer ernstige misdrijven verblijfsrechtelijke consequenties te kunnen verbinden. Wegens het ontbreken van een cijfermatige onderbouwing op hoeveel personen dit betrekking zal hebben blijft dit een kwetsbare onderbouwing.

De individuele belangenafweging

Voordat een aanvraag voor een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd wordt afgewezen, wordt eerst beoordeeld of dat in de onderliggende situatie proportioneel en evenredig is. Dit waarborgt voldoende dat bij schrijnende gevallen niet wordt afgewezen. Daarbij wordt de bijzondere band van de doelgroep met Nederland meegewogen.

Het gebruik van strafrecht in plaats van verblijfsrechtelijke consequenties
Strafrecht en verblijfsrecht dienen verschillende doelen. Uiteraard kunnen strafrechtelijke instrumenten worden ingezet, maar dat doet niet af aan de onevenwichtigheid van de bestaande regeling. Het valt niet goed te rechtvaardigen dat voor in Nederland geboren of opgegroeide vreemdelingen enkel aan zeer zware drugsdelicten verblijfsrechtelijke consequenties kunnen worden verbonden en niet ook aan andere zeer ernstige misdrijven. Het is wenselijk dat bij alle veroordelingen voor ernstige misdrijven kan worden beoordeeld of er (naast strafrechtelijke consequenties) verblijfsrechtelijke consequenties moeten volgen.

Aansluiting bij de glijdende schaal

Thans geldt nog dat geboren en getogen vreemdelingen slechts een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd kan worden onthouden bij een veroordeling tot een gevangenisstraf van meer dan 60 maanden (ter zake van handel in verdovende middelen). Tijdens het debat in de Kamer is abusievelijk enkele malen aangegeven dat deze termijn wordt gehandhaafd. In de nota naar aanleiding van het verslag is naar aanleiding van vragen hierover verduidelijkt dat deze voorwaarde is geschrapt en vervangen door een toets aan de strafbedreiging.

Met het voorstel wordt aangesloten bij de normen uit de glijdende schaal. Dit zorgt voor eenheid in het systeem. In de meeste gevallen zal sneller dan onder de huidige wetgeving tot een beoordeling kunnen worden overgegaan. De individuele belangenafweging mitigeert eventuele onwenselijke uitkomsten. Immers, het overschrijden van de drempelwaarden lijdt enkel tot een beoordeling van deze verblijfsrechtelijke consequenties en niet tot een automatische afwijzing.

4.2 Politieke context

Tijdens de plenaire behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer (d.d. 17 januari 2024) zijn twee moties ingediend. Deze zijn aangenomen. Beide moties zien niet op het wetsvoorstel tot wijziging van art. 21, vierde lid, Vw 2000 zelf maar op een wijziging van de 'glijdende schaal' (art. 3.86 Vb).

De motie van het lid Diederik van Dijk (36196 nr. 10) verzoekt de regering om de mogelijkheden te verkennen hoe antisemitisme meegewogen kan worden in de verschillende verblijfsrechtelijke procedures. U heeft recent de Tweede Kamer bij brief medegedeeld dat u verwacht de uitwerking hiervan voor het zomerreces te kunnen delen.¹

¹ [Kamerbrief over tijdpad voor de uitwerking van motie Diederik van Dijk antisemitisme als weigerings of intrekingsgrond | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

De motie van het lid Brekelmans (36196 nr. 11) verzoekt de regering te onderzoeken in hoeverre binnen de relevante juridische kaders (EVRM en jurisprudentie) de glijdende schaal kan worden aangepast, zodat een celstraf eerder leidt tot het afwijzen of intrekken van een verblijfsvergunning. Vervolgens heeft u tijdens het Commissiedebat vreemdelingen- en asielbeleid d.d. 7 maart 2024 n.a.v. vragen van het lid Brekelmans toegezegd daarbij te zullen onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om bepaalde delicten, zoals zedendelicten, mee te wegen in de intrekingsprocedure ook als geen gevangenisstraf is opgelegd, maar bijvoorbeeld een taakstraf.

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Staats- en bestuursrecht

Datum
25 april 2024

Ons kenmerk
5501209

Van DMB is vernomen dat de uitwerkingen van beide moties en de toezegging nog uitzoekwerk vereisen. Op dit moment zijn de uitwerkingen nog niet gereed. Omdat de moties niet zien op dit wetsvoorstel tot wijziging van art. 21, vierde lid, Vw 2000, is het ambtelijk advies dat dit de verdere behandeling van het wetsvoorstel in de EK niet in de weg staat.

4.3 Afstemming

Ambtelijk afgestemd met DMB en IND.

4.4 Bijlagen

1. Nota naar aanleiding van het verslag;
2. Aanbiedingsbrief;
3. Verslag;

5 Informatie die zich niet leent voor openbaarmaking

Deze nota wordt actief openbaar gemaakt.

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.